

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nordiske Smaadigte

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nordiske Smaadigte", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 118. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_601-txt-shoot-idm6144.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Bruneborg-Slaget.

(Efter det Angelsachsiske.)

- 1 **D**et var Kongen i Engeland,
Paa Guldet saa gad han ei spare,
Det var Herren, Kong *Adelstan*,
Ham fulgde de Grever i Skare.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 2 *Edmund* Ædling og *Adelstan*,
De Sønner af *Edvard* saa kjække,
Hielme og Skjolde de skar som Vand,
Thi Helte saa vare de begge.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 3 Herlig var deres Høvdingsfærd,
De Æbler af ædelig Stamme,
Mur om Land deres Heltesværd,
Saa Fjenderne bleve til Skamme.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 4 Skjolde bugned, og *Skotter* faldt,
Med Vikinger stolte fra Norden,
Kæmper var det, som Faldet gjaldt,
Det maatte vel dundre i Jorden.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 5 120Soel om Morgen saa klar opstod,
Da blinkede Kæmpernes Skjolde,
Soel om Aften gik ned som Blod,
Og blege laae Kæmperne bolde.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 6 Segnet laae da saa mangen Svend,
For Staalet saa maatte han bukke,
Der i Dynge laae Danske Mænd,
Og Skytter i bølgende Vugge.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 7 Stille hviled de raske Mænd,
Saa havde dem Sværdene tæmmet,
Skjoldet bar nu sin hulde Ven,
Men bar ham dog ikke til Hjemmet.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 8 Fugl i Flugten er end ei fri,
Som han flyver Pilen af Bue,
Sachsen raabde til Rytter: bie,
Tag Ærende med til din Frue!
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!

- 9 Stene sprang for den *Sachsers* Sværd,
Det legde med *Brynje-Ringe*,
Feig Mands Nakke er mindre værd,
Hans Hoved det maatte vel springe.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 10 121*Markmand* haver saa haard en Hud,
Det voldte, som vel er at mærke,
Mangen Kæmpe lidt Hovedbrud,
Hans Haandtryk de vare saa stærke.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 11 Ingen negtede han sin Haand,
Af *Anlavs* det modige Følge,
Som til *Humber* i Dødens Baand
Hendroges paa rullende Bølge.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 12 Konger unge, ja fem i Tal,
Med Jarlerne syv af de bedste,
Slagne hviled paa røden Val,
For de vilde *Adelstan* giæste.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 13 Jarler syv og saa Konger fem,
Med Skotter og Vikinger mange,
Tænker nogen at tælle dem,
Han tælle de Straaer i Vange!
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 14 *Normænds* Konning paa Flugt sig gav,
Og tælle han kunde sit Følge,
Hurtig Snekken han skød i Hav,
Ham redded den rullende Bølge.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 15 122Snild var Kongen, Herr *Constantin*,
Og graa han med Æren var blevet,
Kom dog ikkun til Arne sin,
Som Skytte af Marken fordrevet.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 16 Rose Gildet vist ei han vil,
Hvor Kiødet blev skaaret med Klinge,
Reddet blev han som Brand af Ild,
Som Fuglen med stækkede Vinge.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 17 Mangen Frænde og trofast Ven
Han der maatte lade med Smerte,
Søn tillige, den Ungersvend,
Saa ramde ham Staalet i Hjerte.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 18 Rose skulde den Gubbe gild
Med *Anlav* sig ikke af Legen,
Var han gammel og var han snild,
Saa blev han af Lykken dog svegen.

- Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 19 Ikke prale de skal i Sal,
Af Seieren de have vundet,
Hvad de vunde i Gaar paa Val,
Det har deres Frænder vel fundet.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 20 123Hvad de vandt i det Vaabengny,
Fra Englands Herrer saa bolde,
Var kun Æren, af Mark at flye,
Den maae de og gierne beholde.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 21 *Normænd* toge den Ære fiin
Ombord i den bugede Snekke,
Bølgen bærer dem til *Dublin*,
I Skjul for de bidhvasse Egge.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 22 Seierrige til Høienloft,
Nu drage de Brødre med Ære,
Bag sig lade de Liig paa Toft,
Til Føde for Fuglenes Hære.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 23 *Edmund* Ædling og *Adelstan*,
De haste til Høielofts-Salen,
Dyr og Fugle med Næb og Tand
Nu Kæmperne gjæste paa Valen.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinge have sig vundet!
- 24 Sorten Ravn er saa hjerteglad,
Og hugger de Kæmper i Øie,
Spraglet Tudse fik ogsaa Brad,
Som Glenten foruden al Møie.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 25 124Ørnen daler fra høien Skye,
At drikke af Helteblods Kilde,
Ulven lakker fra Skovens Ly,
Han lugter et kongeligt Gilde.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 26 Læs i Bøger og lyd paa Sagn,
Om Slag baade store og mange!
Neppe hører du Slagets Navn,
Som fedte saa Ulven i Vange.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 27 Snekker førde, i fordum Tid,
De *Sachser* og *Angler* saa bolde,
Vidt paa Havet fra Østen hid,
Stor Sorrhig de *Britter* at volde.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!
- 28 Hid saa kom de med Herreskiold,

Og Valerne maatte dem vige,
Før de finge det Land i Vold,
Dog drabelig maatte de krige.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!

- 29 Ei dog, siden de hid paa Søe
Hengleed over rullende Bølge,
Slige Drotter i Slag paa Øe,
Nedsank med saa talrig et Følge.
Udødelig Ære ved *Bruneborg*
De Ædlinger have sig vundet!

Efter-Klangen.

- 1 Saa kvad den Skjald i Kongesal,
Alt for de Kæmper haarde,
Og Hjertet var med ham paa Val,
Og Haand sad fast om Kaarde,
Og trindt i Sal det høit gjenlød:
Saa spænde Kæmper Belte,
Og Qvinders Kind blev luerød,
Hvis Mænd var af de Helte,
Og Pigen fiin, saa bange, bly,
Som bæved for det Vaabengny,
Hvor Blodet saa var rundet,
Dog tænkte: hvilken Ungersvend,
Der slig en Priis af Sangens Ven
Paa Valen havde vundet!
Der var slet Ingen i den Sal,
Som lasted Skjaldens Tunge,
Om end han meget saae paa Val,
Som ei han hørde sjunge;
Men fik han Blik og Mund til Kvad,
Da sang han, hvis han kunde,
End bedre om det Birtingsbad,
Og Fjendens Gang til Grunde.
- 2 Her sidder jeg i eensom Vraa,
Er neppe Skjald at nævne,
At see hvad *Panden støder paa*,
Er al min Skue-Evne.
- 3 126Som Stodder jeg til Verden kom,
Jeg ei et Straasbred aatte
I Borgen, Harper tone om,
I Skjaldes Gylden-Slotte.
- 4 En Pose kun og Bettelstav
I Vuggen mig blev givet,
Med den jeg Stodder til min Grav
Mig tigger giennem Livet.
- 5 Jeg gaaer omkring fra Dør til Dør,
Og banker paa med Staven,
Og helst hvor jeg har *været før*,
Der undes bedst mig Gaven.
- 6 Jeg gaaer til Hytte og til Slot,
Til Kro og Krambod ikke,
Skal der mig times noget Godt,

De maae i *Gruset* ligge.

- 7 Jeg gaaer ei blot til Bur og Sal,
Hvor Levende er inde,
Jeg gaaer til Høi og Kæmpe-Val,
Og *seer hvad jeg kan* finde.
- 8 Saa sætter jeg mig tankefuld
Paa Fædres Minde-Stene,
At skille Sølv og Guld fra Muld,
Og Frændeting forene.
- 9 Saa pønser, grunder jeg derpaa,
Et Seierværk at bygge,
Som *Timer* vise kan og slaae,
Og spille hver sit Stykke.
- 10 127Jeg smelter, støber som jeg kan,
I Former som jeg finder,
Jeg bygger, som jeg har Forstand,
Som Time-Glasset rinder.
- 11 Jeg støber Klokker mange, smaa,
Og lader Stav dem røre,
Og prøver om de ret kan slaae,
Saa Timen jeg kan høre.
- 12 De Klokker skulde *Timer* slaae,
Ei Tal, som Bud kun bringe,
Til Kald i Vang de skulde gaae
Som Kirke-Klokker ringe.
- 13 Derfor hver Klokke støbes maa
Alt paa sin egen Maade,
Ja Timen selv, som den skal slaae,
Maa og for Klokken raade.
- 14 Hver Times Aand, hvor saa han boer,
Man maa med Flid oplede,
Opfange Lyden af hans Ord,
Om Klokke-Malm ham bede.
- 15 Til slig en møisom Stoddergang
Jeg Posen fik og Staven,
Men Veien er mig alt for lang,
Thi den gaaer *over Graven*.
- 16 Thi gaaer jeg kun saavidt jeg kan,
Og langt er det vel ikke,
Men Kort er langt for stakket Mand,
Hver i sit Maal sig skikke.
- 17 128Hvad ei gaaer op i *Nor og Dan*,
Det veed jeg ei at skatte,
Og det gaaer over min Forstand,
Hvad Nor og Dan kan fatte.
- 18 Vel har jeg lyttet mangan Gang
Til Fædre-Aandens Tale,
Og fundet Malm til Efterklang,
I Høie og i Sale;
- 19 Men ingenlunde er det let,
At høre ret og *svare*,
Saa Aander efter Klokke-Slæt
I Kveld sig aabenbare.
- 20 Jeg hører som en fremmed Giæst,

- Og støber midt i Støvet,
Og naar det lykkes allerbedst,
Gaaer meget dog i Løbet.
- 21 Dog, Aand paa Jord er altid Giæst,
Og Skjalden saa i Støvet,
Og naar han skued allerbedst,
Saa var dog Synet sløvet.
- 22 Naar Aander hørde Skjaldens Sang,
Som svæved i det Høie,
De savned vist den rene Klang,
Det klare, sikkre Øie.
- 23 Naar Skjalden sang hvad Aanden saae,
Til Frænders Gavn og Glæde,
Da tænkte hver en Muldvarp saa:
De lyve kiønt som kvæde.
- 24 129 Hvis Aander høit i Stjernevang
Fik Klokken min at høre,
Da skurrede dens Efterklang
Og i det fine Øre.
- 25 Dog mener jeg, mit Klokkespil
Kan Frænde-Hjerter røre,
Skjøndt hver en Muldvarp sige vil,
De ikkun Bjelder høre.
- 26 Vort Kiød er Høe og vorder Muld,
Det Ord kan aldrig svige,
Og Kiødets Værk, som Kiødets Kuld,
Det vorder Muld tillige.
- 27 Derfor da og i Tidens Grav
Er *Fædre-Muld* for Haanden,
Hvori man røre kan med Stav,
Og sige: *det er Aanden*.
- 28 I Muldet ligger mangt et Sværd,
Med Spyd og Spore-Kringle,
Og naar dem Staven kommer nær,
Det rasle kan og ringle.
- 29 Naar Muldvarp hører slig en Lyd,
Den raaber: *det er Aanden*,
Og det er Fædre-Aandens Dyd,
At den er nær ved Haanden.
- 30 Det har vi hørt saamangen Gang,
Saa man kan sagtens vide,
At mine Klokkers Efterklang
Kan ingen Muldvarp lide.
- 31 130 Kun Fædres Aand, ei Fædres Muld,
I Klangen er at høre,
Og ingen Sjæl af Muldvarp-Kuld
For Aandens Røst har Øre.
- 32 Det er kun Lyden af mit Støv,
Mit Tungeslag de nemme,
Og hviske saa, som Døv til Døv:
Det er *hans egen* Stemme.
- 33 Nu vel! jeg kan i Aanden gaae
Til Fædre-Aanders Sale,
Med Bettelstav, og banke paa,
Og tigge deres Tale.

- 34 Men at gaae ud af eget Skind,
Og boe i Fædres Grave,
Dertil jeg har slet ikke Sind,
Det maa en Muldvarp have.
- 35 Kun Fædres Aand saa vennehuld
Mig hjælper til at sjunge,
Men tog i Mund jeg Fædres Muld,
Da bundet var min Tunge.
- 36 At rasle med det Muld i Mund,
Det faaer man *Gienlyd* kalde,
Men Gienlyd dog af Muldet kun,
Og ei af Oldtids Skjalde.
- 37 Det stander fast i min Forstand,
Derfra mig Ingen rokker,
Og trøstig da, saa godt jeg kan,
Jeg støber mine Klokker.
- 38 131Lad Dannemarks og Norges Aand
I Spot kun *min* man kalde!
Jeg skiærer dog for Tungebaand
De gamle, vakkre Skjalde.
- 39 Man stjæle Æren kun for Sang
Til mig fra gamle Skjalde!
Mit Kvad sig selv en *Efterklang*
Skal lige ærlig kalde.
- 40 Ja I, som har min tørre Stav
Til frugtbar Kvist oplivet!
Hvad var jeg vel, hvis jeg fortav,
At I mig Aand har givet!
- 41 Hvad var jeg, hvis kun Ordets Muld
Jeg eder trædsck tilregned,
Og eders Aand og ægte Guld
Mig selv som Rov tilegned!
- 42 For Verden blev da Æren min,
Og Skam fik I til Takke,
Men naar saa hver fik Lønningen sin,
Fik Skam jeg paa min Nakke.
- 43 Hvad Skjald jeg er, om heel, om halv,
Jeg dog vil høit erklære,
Jeg pløier med de Gamles Kalv,
Der ligger al min Ære.
- 44 Mit Kvad er kun en *Efterklang*
Af *Fædres Kæmpevise*,
Og derfor strækker kun min Sang,
Til Fædrene at prise.
-